

Відгук

офіційного опонента – доктора наук з фізичного виховання і спорту, професора Худолія Олега Миколайовича на дисертаційну роботу Тракалюк Тетяни Олександрівни на тему «Удосконалення фізичної підготовки кваліфікованих танцюристів на основі розробки диференційованої програми розвитку рухових якостей», подану на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – олімпійський і професійний спорт.

Актуальність обраної теми. Актуальність теми й отриманих результатів дисертаційної роботи полягає в обґрунтуванні ефективності диференційованої програми розвитку рухових якостей танцюристів у спортивних танцях на етапі спеціалізованої базової підготовки, яка складається з простих і доступних комплексів вправ, побудованих на науковій основі. Впровадження розробленої диференційованої програми розвитку рухових якостей у навчально-тренувальний процес кваліфікованих спортсменів-танцюристів дозволило достовірно підвищити рівень їх фізичної підготовленості.

Проведений автором аналіз науково-методичної літератури дозволив визначити, що вдосконалення процесу фізичної підготовки є необхідною умовою спортивної майстерності танцюристів.

Однак, зростаюча кількість публікацій щодо наявних проблем спортивних танців не охоплює усього комплексу питань, які потребують вирішення, зокрема, проблеми програмування розвитку рухових якостей танцюристів у спортивних танцях на етапі спеціалізованої базової підготовки. На основі цього дана проблема може бути розглянута як з позиції узагальнення вже наявних даних, так і доповнення новими напрямками вивчення.

Отже, актуальність проблеми та її недостатня розробленість зумовили вибір теми дисертаційного дослідження: «Удосконалення фізичної

підготовки кваліфікованих танцюристів на основі розробки диференційованої програми розвитку рухових якостей».

Дисертація є завершеною науковою роботою, що виконана в Національному університеті фізичного виховання і спорту України відповідно до «Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр.» Міністерства України у справах сім'ї, молоді і спорту (номер державної реєстрації 0111U006472) за темою 2.7 «Удосконалення системи фізичної та технічної підготовки спортсменів з урахуванням індивідуальних профілів їхньої підготовленості» та до «Плану науково-дослідної роботи НУФВСУ на 2016-2020 рр.» (номер державної реєстрації 0116U001611) за темою 2.22 «Удосконалення тренувального процесу кваліфікованих спортсменів в спортивних танцях на сучасному етапі розвитку виду спорту». Роль автора як співвиконавця тем полягає в обґрунтуванні ефективності диференційованої програми розвитку рухових якостей танцюристів у спортивних танцях на етапі спеціалізованої базової підготовки, яка складається з простих і доступних комплексів вправ, побудованих на науковій основі.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки і рекомендації сформульовані в дисертаційній роботі достатньо обґрунтовано. Вірогідність результатів забезпечена адекватністю методів дослідження, достатньою кількістю досліджуваних, коректною статистичною обробкою експериментальних даних, а також позитивним ефектом впровадження результатів роботи в практику.

Висновки, сформульовані в роботі, відповідають поставленим завданням, впливають зі змісту дисертаційного дослідження. Їх об'єктивність і новизна не викликають сумніву.

Теоретична і практична значущість результатів дослідження. Значення результатів роботи полягає у науковому обґрунтуванні

диференційованої програми розвитку рухових якостей танцюристів на етапі спеціалізованої базової підготовки у спортивних танцях, що дозволяє використовувати її у тренувальному процесі танцюристів на етапі спеціалізованої базової підготовки. Суть розробленої диференційованої програми розвитку рухових якостей кваліфікованих спортсменів-танцюристів полягає у цілеспрямованому розвитку провідних рухових якостей, що є передумовою високого рівня їх фізичної підготовленості. Програма включає 9 комплексів, що містять 45 спеціально підібраних танцювальних вправ і комбінацій, які є специфічними для спортивних танців та відповідають вимогам техніки виконання змагальних програм спортсменів.

Автором вперше:

розроблено і обґрунтовано диференційовану програму розвитку рухових якостей кваліфікованих спортсменів-танцюристів на етапі спеціалізованої базової підготовки, яка містить комплекси спеціальних вправ, що використовуються для вдосконалення фізичної підготовленості під час індивідуальних та групових занять в спортивних танцях;

систематизовано тренувальні засоби і методи фізичної підготовки для спортсменів-танцюристів на етапі спеціалізованої базової підготовки, які представлено у 9 комплексах вправ, спрямованих на розвиток і вдосконалення провідних рухових якостей танцюристів, встановлено послідовність їх використання в межах мезо- і мікроциклів річної підготовки.

Матеріали дослідження можуть використовуватися у практиці роботи тренерів-викладачів, як дані для лекційного викладу у навчальних закладах фізичної культури. Основні результати досліджень впроваджені в навчально-тренувальний процес кваліфікованих спортсменів-танцюристів, достовірно підвищила рівень їх фізичної підготовленості. Результати досліджень апробовано і впроваджено в практику підготовки спортсменів-танцюристів всеукраїнської організації СГОСТУ м. Києва (березень 2018 р. – грудень

2018 р.), у тренувальний процес клубу спортивного танцю «Аврора» м. Києва (березень 2018 р. – травень 2019 р.); у навчально-тренувальний процес учнів Політехнічного ліцею НТУУ «КПІ» та ліцею податкової та рекламної справи № 21 міста Києва (березень 2018 р. – травень 2019 р.), що підтверджено відповідними актами.

Оцінка змісту дисертації, її завершення в цілому. Дисертаційну роботу викладено на 220 сторінках, вона складається зі вступу, п'яти розділів, практичних рекомендацій, висновків, списку літератури та додатків. У роботі використано 201 джерело наукової та спеціальної літератури, з яких 34 – іноземних. Робота має 31 таблицю і 18 рисунками.

Вступ відображає стан наукової проблеми, її значущість, підстави та вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження, мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, наукову новизну, практичне значення результатів, особистий внесок здобувача, апробацію дисертації, публікації.

У першому розділі **«Теоретико-методичні засади вдосконалення фізичної підготовки спортсменів»** наведено аналіз літературних джерел з питань, що розкривають сучасні підходи до фізичної підготовки спортсменів у складно-координаційних видах спорту, особливо до фізичної підготовки спортсменів у спортивних танцях, структуру і зміст фізичної підготовки спортсменів, напрями вдосконалення системи підготовки спортсменів-танцюристів на етапі спеціалізованої базової підготовки.

У другому розділі **«Методи та організація дослідження»** наведено методи й етапи дослідження, спрямовані на вирішення завдань дисертаційної роботи, а також відомості про контингент учасників дослідження.

У третьому розділі **«Обґрунтування і розробка диференційованої програми розвитку рухових якостей танцюристів у спортивних танцях на етапі спеціалізованої базової підготовки»** представлено авторську програму розвитку рухових якостей спортсменів-танцюристів, описано

комплекси вправ, спрямовані на вдосконалення їхньої фізичної підготовленості. Результати дослідження доводять ефективність розробленої диференційованої програми розвитку рухових якостей спортсменів-танцюристів на етапі спеціалізованої базової підготовки.

У четвертому розділі **«Впровадження диференційованої програми розвитку рухових якостей танцюристів у спортивних танцях та перевірка її ефективності»** подано загальну характеристику фізичної підготовленості спортсменів-танцюристів на різних етапах дослідження, проведено аналіз і порівняння показників фізичного стану, функціональної та фізичної підготовленості танцюристів ОГ і КГ до і після проходження експерименту.

У п'ятому розділі **«Аналіз і узагальнення результатів дослідження»** проведено узагальнення основних даних і теоретичного аналізу, сформовані основні результати дисертаційного дослідження, розкрита практична і теоретична значущість проведеної роботи. Проведено порівняльний аналіз отриманих результатів дослідження з існуючою теоретико-практичною інформацією інших авторів стосовно даної теми. Сформульовано наукові положення трьох рівнів новизни, а саме ті, що доповнюють, розширюють та отримані вперше.

Таким чином, дисертація є завершеною науковою працею у якій системно викладений матеріал дослідження.

Матеріали дослідження повно викладені у 7 наукових працях, з них 5 опубліковані у фахових виданнях України, в тому числі 4 статті включені до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus та 2 апробаційного характеру.

Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертаційної роботи.

Зауваження щодо змісту дисертації. Дисертаційна робота має ряд дискусійних моментів:

1. У роботі присутня розбалансованість мети, об'єкту, предмету і завдань дослідження.
2. Вимагає пояснення змістовний компонент загальноприйнятої методики розвитку рухових якостей у спортсменів КГ і чим він відрізнявся від методики, яка використовувалася в ОГ.
3. Методика розрахунку t-критерія Ст'юдента для зв'язаних вибірок передбачає також і розрахунок коефіцієнтів кореляції. Незрозуміло, чому автор не представила результати даного аналізу.
4. Висновок 3 є основою для проведення факторного аналізу. Опитування дозволяє сформулювати лише припущення (гіпотезу).
5. Таблиця 4.15: дані порівняння КГ і ОГ наведені у відсотках, що затрудняє сприйняття матеріалу. У результаті неоднозначно трактується "Можна зробити висновок, що спортсмени-танцюристи ОГ показали кращий результат на 3,8%, ніж КГ у кінці експерименту" (с. 130).
6. У таблицях 4.14 і т.д., відсутні дані динаміки, а по тексту описуються зміни у відсотках.
7. У таблицях 4.18–4.26 наведені порівняння результатів КГ і ОГ у відсотках. Необхідні пояснення, чому порівнювалися результати у відсотках, а не зафіксовані первинні дані (с. 134–149).
8. В роботі присутні стилістичні помилки, редакційні неточності, помилки перекладу.

Однак перераховані зауваження носять дискусійний характер і негативно не впливають на наукову новизну і практичну значущість роботи. Дисертаційна робота Тракалюк Тетяни Олександрівни на тему «Удосконалення фізичної підготовки кваліфікованих танцюристів на основі розробки диференційованої програми розвитку рухових якостей», є закінченою науково-дослідною роботою, відповідає вимогам пунктів 9, 11 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року N 567 (зі змінами, внесеними з постанови Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015 р., № 1159 від 30.12.2015 р. і № 567 від 27.07.2016 р.), що пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту за спеціальністю 24.00.01 — олімпійський і професійний спорт, а автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання і спорту.

Офіційний опонент:

доктор наук з фізичного
виховання і спорту, професор,
завідувач кафедри теорії
та методики фізичного виховання,
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г. С. Сковороди

 Худолій О. М.

Відгук отримано 10.09.2020 р.

М.П.М.